

[Q3 Week 4-5] AP Reviewer

Rebolusyong Siyentipiko, Rebolusyong Industriyal at Enlightenment

Scientific Revolution

- > Panahon ng malawakang pagbabago sa pag-iisip at paniniwala noong ika-16/17 siglo
- > Nagsimula ito sa Klasikong Griyego bilang "SCIENTIA" na ang ibig sabihin ay "KAALAMAN".
- > Natural philosophers ang tawag sa ilang iskolars
- > Binago ilan ang ideya patungkol sa kalikasan at sangkatauhan sa pamamagitan ng kanilang mga isinulat na akda na humamon sa mga ideya ng sinaunang panahon at ng simbahan.

Pagbabago sa Pananaw ng Agham

Old Science

Scholars generally relied on ancient authorities, church teachings, common sense and reasoning to scientific reasoning to explain the physical world

New Science

In time, scholars began to use observation, experimentation, and scientific reasoning to gather knowledge and draw conclusions about the physical world

Astronomiya

- ★ Nicolaus Copernicus - Heliocentric Method
- ★ Johannes Kepler- Napatibay ang Heliocentric Theory ni Copernicus
- ★ Galileo Galilei-Paggawa ng Telescope

Medisina

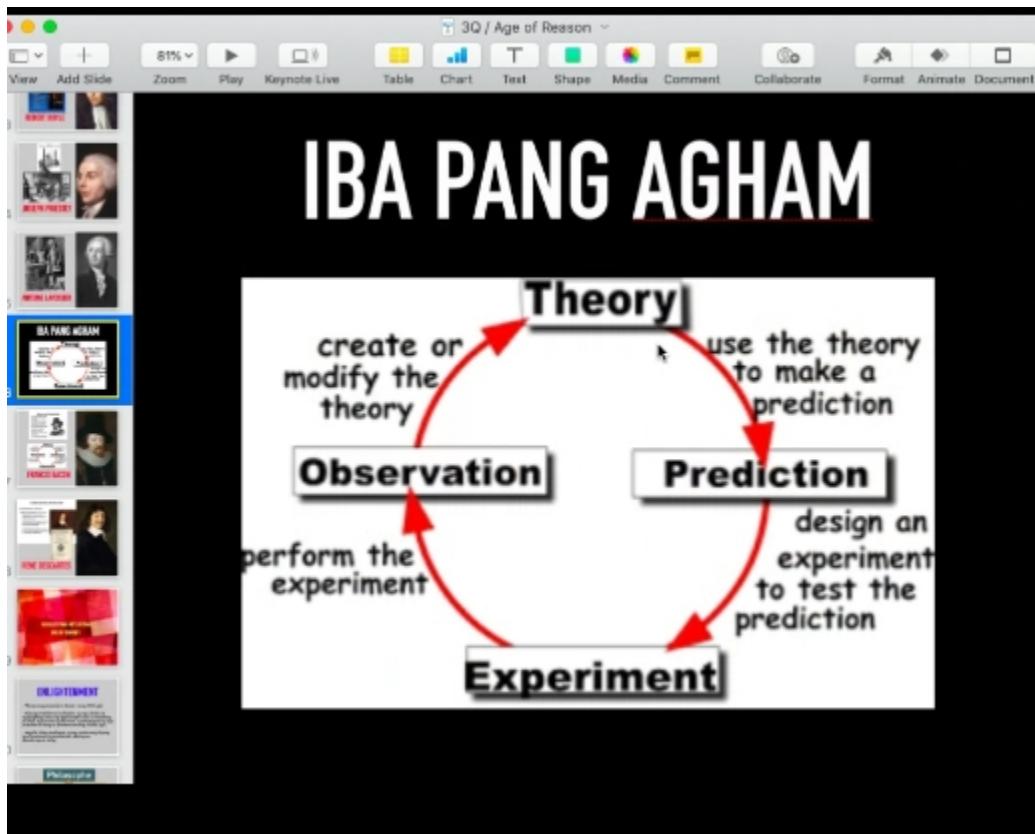
- ❑ Andreas Vesalius - pinagaralan ang human anatomy
- ❑ Edward Jenner - nadiskubre ang bakuna para sa small pox
- ❑ William Harvey- pinagaralan ang sirkulasyon ng dugo

Biolohiya

- ❖ Zacharias Janssen - gumawa ng microscope
- ❖ Anton Van Leeuwenhoek - nakatuklas ng single cell bacteria
- ❖ Carl Linnaeus - pagpapakilala ng mga pangalan ng organism

- ❖ Evangelista Torricelli - pagawa ng barometer
- ❖ Gabriel Fahrenheit - mercury thermometer
- ❖ Anders Celcius - sinabi nya na ang freezing point 0 degrees celsius
- ❖ Robert Hooke - nakadiskubre ng tiny cells ng mga halaman at hayop
- ❖ Robert Boyle - volume, temperature and gas pressure
- ❖ Joseph Priestly - nakadiscover ng oxygen

Iba pang Agham

- Francis Bacon - Experimental Method
- Rene Descartes - "I think; therefore I am"

Rebolusyong Intelektwal or “Enlightenment”

- > Pilosopiya umunlad sa Europe noong 18th siglo.
- > Kilusang Intelektwal na binubuo ng mga iskolar na nagtangkang iahon ang mga Europeo mula sa mahabang panahon ng kawalan ng katwiran at pamamayani ng mga pamahiin at bulag na paniniwala noong Middle Ages.
- > Nagsilbi silang pundasyon ng mga modernong ideyang may kinalaman sa pamahalaan, edukasyon, demokrasya, at sining.

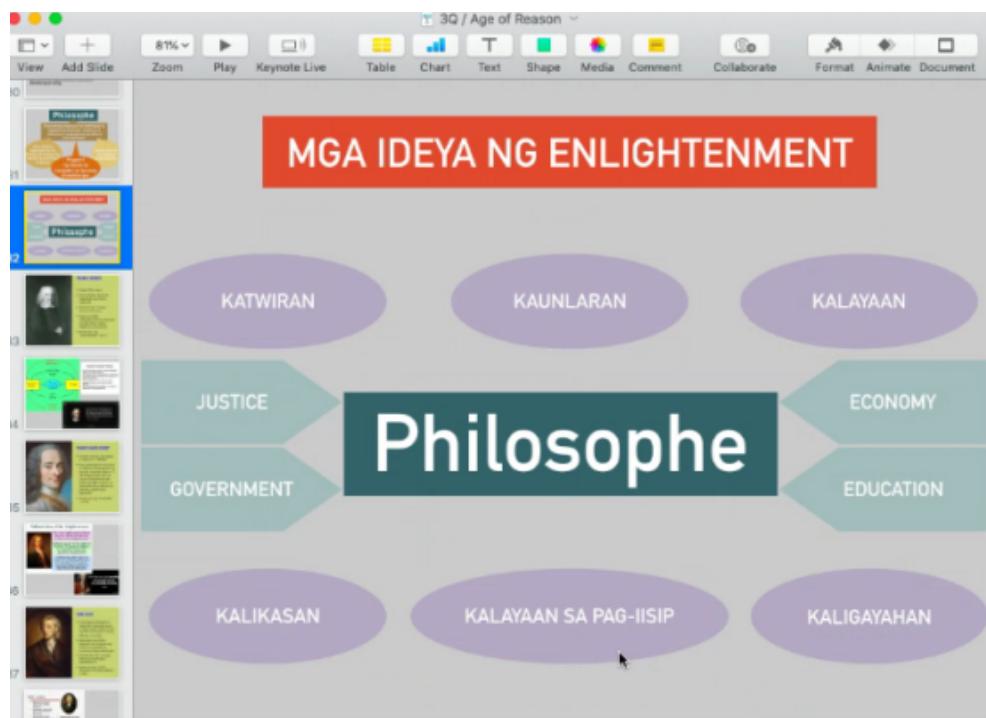
Philosophy

> Grupo ng mga intelektwal na humihikayat sa paggamit ng katuwiran, kaalaman at edukasyon sa pagsugpo sa pamahiin at kamangmangan.

> Sinuri nila ang kapangyarihan ng Relihiyon at tinuligsa ang kawalan ng katarungan sa Lipunan.

> Paggamit pangangailan ng natural na karapatan sa lipunang kinabibilangan.

> Ginamit nila ang Siyentipikong pangangatwiran.

Thomas Hobbes

- English Philosopher
- Ang tao ay magkakaiba ang interes, makasarili
- Umaayon siya sa Absolute Monarchy
- Ang tao ay dapat makipagsundo sa pamunuan ng isang pinuno upang magkaroon ng kaayusan
- Sinulat niya ang Leviathan

Francis Marie Arouet

- Ginamit niya niya ang sagisag na pangalan na "Voltaire"
- Isang siyentipiko at manunulat na nakilala sa kanyang talas ng pag-iisip. Kanyang sinabi na "**may disagree with what you say, but I will defend to the death your right to say if**" na nagpapahiwatig ng kalayaan sa pag-iisip, paniniwala at pagsasalita.
[chad behavior]
- Sinulat niya ang "CANDIDE" (1759)

John Locke

- Isang English philosopher na naniniwala na ang lahat ng tao ay pantay-pantay, malaya at may mga likas na karapatan sa buhay, kalayaan, at ari-arian.

- Ipagtanggol ang sariling karapatan. May karapatan ang bawat isa na magsalita sa pamahalaan kung kinakailangan
- Ang kanyang ideya ay naging batayan ng makabagong **DEMOKRASYA**
- Sinulat niya ang "TWO TREATIES OF GOVERNMENT" (1690)

Jean Jacques Rousseau

- Naniniwala siya na ang tao ay likas na mabuti. Inilalarawan niya ang ideyal na lipunan batay sa kanyang pananaw sa kalikasan ng tao.
- Naniniwala siya sa Social Contract na ang mga tao sa isang malayang lipunan na ilan sa kanilang kalayaan sa pamahalaan para sa ikabubuti ng lahat. Isuko ang
- Sinulat niya ang "THE SOCIAL CONTRACT" (1762)

Baron De Montesquieu

- Ikunumpara ang iba't-ibang uri ng pamahalaan.
- Naniniwala na ang kapangyarihan sa pamahalaan ay dapat pantay na ipamahagi sa tatlong sangay ng pamahalaan
- EHEKUTIBO, LEHISLATIBO, HEDISYAL
- upang maiwasan ang pang aabuso sa kapangyarihan
- Sinulat niya ang "THE SPIRIT OF LAWS"

Immanuel Kant

- Ipinaliwanag niya na dapat pag-isahin ang katwiran at karanasan
- Ayon sa kanyang sinulat may limitasyon ang katwiran ng tao sa pandama at pag-iisip
- Sinulat niya ang "Critique Pure Reason" (1781)

Cesare Beccaria

- Ipinaliwanag niya ang prinsipyong hustisya
- Inilahad niya na ang pagparusa sa isang taong nagkasala ay dapat naaayon sa kasalanan at hindi dapat tratuhin ang isang tao na kriminal hanggang hindi ito naputunayan sa hukuman
- Tinutulan niya ang pagpapahirap o Torture sa mga pinaghihinalaang kriminal, gayundin ang capital punishment o death penalty

- Sinulat niya ang "ON CRIMES AND PUNISHMENT" (1764)

Denis Diderot

- Tinipon niya ang mahahalagang kaalaman sa kanyang panahon sa isang set ng malaking aklat.
- Mga kaalaman mula sa mga ideya ng mga iskolar ng Europe.
- Ang aklat ay umabot hanggang 28 volume, encyclopedia. Nilimbag ito noong 1751
- Ginawa niya ang ENCYCLOPEDIA" (1751)

Mary Wollstonecraft

- Ikinatwiran niya ang pantay na karapatan ng kababaihan sa kalalakihan
- Edukasyon ang susi upang ang kababaihan ay maging mulat din tulad ng mga kalalakihan
- Pinaglaban ang karapatan ng mga kababaihan
- Sinulat niya ang " A VINDICATION OF THE RIGHTS OF WOMEN" (1792)

Adam Smith

- Isang Physiocrat na tumanggi sa regulasyon ng pamahalaan sa mga negosyo.
- Tutol ang mga physiocrats sa Merkantilismo dahil naniniwala sila na ang pamilihan ay dapat na maging malaya. Ang Laissez Faire sa wikang Frances na ang ibig sabihin ay leave alone”
- Itinaguyod niya ang malayang kalakalan.
- Naniniwala siya na ang malayang kalakalan ang maghahatid ng mataas na kita sa bansa.
- Sinulat niya ang " THE WEALTH OF NATIONS" (1776)

Epekto ng Rebolusyong Intelektwal

-Binigyan nito na panlipunang suliranin ay mabibigyan ng solusyon sa pamamagitan ng "katwiran".

-Sinuportahan ang pagkapantay-pantay sa lipunan at pagpapabuti ng edukasyon.

-Pagputol sa pang-aalipin

- Nagkaroon ng tiwala ang mga tao sa Agham, sa sariling kakayaan
- Kahalagahan ng indibidwal sa lipunan
- Hinikayat ng mga Philosophes na magkaroon ng reforma ang mga Hari sa kanilang bansa
- "kung may katwiran, ipaglaban mo"
- Naging daan sa Rebolusyon France at Rebolusyon Amerikano

Rebolusyon Industriyal

Kalagayan ng isang ekonomiya na nagpapakita ng kapasidad at kakayaan ng mga bansa na makalikha ng maraming produkto mula sa hilaw na materyal ng agrikultura gamit ang makina na tutugon sa pangunahing pangangailangan ng pamilihan

BAKIT SA BRITAIN?

❖ Pag-unlad sa Agrikultura

Natuklasan ang Crop Rotation

❖ Lumalagong Populasyon

May sapat na lakas-paggawa dahil sa lumalagong populasyon

❖ Likas na Yaman

May sapat na likas ang Britain tulad ng Coal at bakal

❖ Matatag na Sistemang Politikal

Matatag ang pamahalaan dahil sa kalagayan ng lugar, walang mananakop dahil sila ay isang isla. Pagsuporta ng pamahalaan sa mga negosyo

❖ Magandang Sistema sa Pagbabangko

Noong 1700 sila ang may pinakamainam na sistemang pagbabangko sa Europe. Mababa lamang ang kanilang interes

❖ Paghikayat sa makabagong ideya

Nakatulong ang pagbibigay ng gantimpala at parangal ng pamahalaang Britain sa mga taong nagbigay ambag o imbensyon para sa kanilang bansa.

Simula ng Industriyalisasyon (1700-1800)

- Ang mga produkto ay nagsimulang gawin sa mga PABRIKA.
- Nadagdagan ang mga imbensiyon na nakatulong sa pagpapabilis ng produksyon.
- Industriya ng TELA ang unang umunlad
- Malakas ang produksyon ng COTTON noong 1850.
- Sa pag-unlad ng tela marami pang uri ng makina ang naimbento sa pagpapabilis ng produksyon

Mga Imbensiyon ng Tela

The screenshot shows a Keynote presentation slide with the following details:

Title: Mga Imbensiyon sa Tela

Table Data:

Imbensiyon	Imbentor	Taon	Paglalarawan sa Imbensiyon
Flying Shuttle	John Kay	1733	Nakatulong sa mabilis na paghahabi
Spinning Jenny	John Hargreaves	1764	Naghahabi ng ilang sinulid nang sabay-sabay
Spinning water Frame	Richard Arkwright	1769	Gumagamit ng lakas mula sa tubig para patakbuhan ang spinning wheel
Spinning Mule	Samuel Crompton	1779	Pinagsama ang spinning jenny at water frame
Power loom	Edmund Cartwright	1785	Gumamit ng lakas mula sa tubig sa paghahabi
Cotton Gin	Eli Whitney	1793	Inalis ang mga buto sa bulak

3Q / Age of Reason

View Add Slide Zoom Play Keynote Live Table Chart Text Shape Media Comment Collaborate Format Animate Document

Iba pang Imbensiyon

Imbentor	Taon	Imbensiyon	Paglalarawan
Thomas Savery	1698	Steam Engine	Palabasin ang tubig mula sa minahan
Jethro Tull	1701		Sistematiskong binabaon ang binhi sa lupa
Thomas Newcomen	1712	Steam engine	Pinabuti ang makina
James Watt	1769	Disenyo ng Steam Engine	Nagdisenyo ng mas mainam na steam engine
Richard Trevithick	1804		Steam Engine sa gulong at pinatakbo ito sa daan bakal
Humphry Davy	1815	Safety lamp	Nagbibigay babala sa mga minero sa pagsabog ng gas
John McAdam	1820	MacAdamized Road	Paggawa ng maayos na kalsada
Samuel Morse	1837	Telegraph	Mapabuti ang komunikasyon
Guglielmo Marconi	1895	Radio waves	Pagpapabuti sa komunikasyon sa pamamagitan ng wireless message
Rudolf Diesel	1892	Internal Combustion	Makina na pinatakbo ng diesel

[don't have the motivation to type all of this]

MGA PAGBABAGONG HATID NG INDUSTRIYALISASYON

- Pagsibol ng mga pabrika
- Pagtatatag ng mga Unyon
- Urbanisasyon
- Pagsibol ng mga bagong Panggitnang-uri
- Pagsibol ng Komunismo

Factory Act 1833

Ginawang walong oras at anim na araw sa isang linggo ang pagtatrabajo ng mga bata na nasa 13 taon pababa

Mines Act 1842

Ipinagbawal ang pagtatrabajo ng kababaihan at ng mga bata na nasa sampung taon pababa sa mga minahan

Ten Hours Law of 1847

Binawasan ang oras ng pagsagawa Sa loob ng 10 oras kada araw

Mabuting Epekto ng Rebolusyong Industriyal

- ❖ Mabilisang trabaho
- ❖ Lumikha ng maraming trabaho
- ❖ Nagkaroon ng mabilis na pag-unlad sa transportasyon, komunikasyon at agrikultura
- ❖ Naging mura ang bilihin dahil sa dami ng suplay
- ❖ Lumago ang bagong panggitnang-uri sa lipunan
- ❖ Lumaganap ang industrialisasyon sa iba pang lugar sa Europe
- ❖ Sumibol ang bagong bayan at lungsod
- ❖ Tuloy-tuloy ang pagsisikap na nakaimbento ng bagong makina
- ❖ Pagkakaroon ng bagong tratado sa Ekonomiya na kinabibilangan ng mga lider ng bansa

Masamang Epekto ng Rebolusyong Industriyal

- ❖ Nandayuhan sa lungsod upang magtrabaho Pagsiksikan ng mga tao sa lungsod, hindi maayos na tirahan
- ❖ Polusyon sa paligid, hangin at tubig ay hindi naiwasan
- ❖ Pagkaubos at pagkasira ng kalikasan
- ❖ Hindi pagkakapantay-pantay ng katayuan sa buhay ng mga tao.
- ❖ Krimen
- ❖ Pagbabago ng kultura sa lungsod

GLOBALISASYON

Pandaigdigang ekonomikong sistema na isinilang pagkatapos ng cold war

Pagpapalawig, pagpaparaan at pagpapatatag ng mga koneksyon at ugnayan ng mga bansa sa mga international organisasyon sa aspetong **EKONOMIYA. POLITIKA KULTURA AT KAPALIGIRAN**

Panahon ng panlipunan at pang-ekonomiyang pagbabago na humuhulma sa isang samahan ng mga tao mula sa magsasakang lipunan tungo sa lipunang industriyal

Rebolusyong Amerikano at Rebolusyong Prances

Voltaire [nasa page 3]

Montesquieu [nasa page 4]

Niccolo Machiavelli

is best known for writing *The Prince*, a handbook for unscrupulous politicians that inspired the term "Machiavellian" and established its author as the "father of modern political theory."

Jean-Jacques Rousseau

'**Man is born free, and he is everywhere in chains**', stated instead that people could only experience true freedom if they lived in a civil society that ensured the rights and well-being of its citizens

Locke [nasa page 3-4]

Hobbes nasa page 3 din :]

Enlightenment Ideas	US Constitution
Locke : A government's power comes from the consent of the people	<ul style="list-style-type: none">• Preamble begins " We the people of the United States " to establish legitimacy.• Create representative government• Limits government powers
Montesquieu: Separation of Powers	<ul style="list-style-type: none">• Federal system of government• Powers divided among three branches• System of checks and balances
Rousseau: Direct Democracy	* Public election of President and Congress
Voltaire: Freedom of Speech, Religious toleration	* Bill of Rights provides for freedom of Speech
Beccaria: Accused have rights, no torture	* Bill of Rights protects rights of accused and prohibits cruel and unusual punishments

Rebolusyong Amerikano

Join or Die

?????: was designed to unite the American colonies against the French and their Native allies at the start of the French and Indian War.

Thirteen-Colonies

Delaware

Pennsylvania

Massachusetts

New Jersey

Georgia

Connecticut

Maryland

South Carolina,

New Hampshire

Virginia

New York

North Carolina

Rhode Island

KONDISYONG PANLIPUNAN

Natapos ang **SEVEN YEARS WAR** kung saan karamihan sa mga katutubong Indian ng North America ay kumampi sa France.

Naging Hari si **George III** ng Great Britain 1769 ay patuloy na dumami sa baybayin ng Atlantiko. Mahigpit ang pagpapatupad ng batas at pagbubuwis.

Nagpatupad ng iba't-ibang buwis sa kolonya

Strike and Run ang isa sa naging taktika ng Amerika sa pakikipaglaban sa Britanya.

Nagpasya ang hari na ipasara ang daungan dahil sa pangyayaring "**Tea Party**"

Nagkaroon ng unang Continental Congress na ang layunin ay ang pag-usapan at iprotesta ang ginawang pagtrato sa Boston.

GEORGIA lamang ang hindi nakadalo sa Congress

Hindi pinansin ng Hari ang kahilingan ng protesters kaya nagkaroon ng sagupaan sa pagitan ng mga sundalang British at American Militiamen sa **LEXINGTON MASSACHUSETTS** hanggang Concord.

Nagpasya na magkaroon muli ng ikalawang Congress para pag-usapan ang kaguluhan.

Bumuo sila ng hukho na pinamunuan **GEORGE WASHINGTON** na heneral ng Virginia.

"WALANG PAGBUBUWIS KUNG WALANG REPRESENTASYON"

Stamp act (1765)

Ano?

Buwis na binabayaran sa mga dokumento at pahayagan

Dahilan?

Upang mabayaran ang mga pagkakautang dahil sa digmaan ng Britanya sa ibang Kolonya tulad ng India

Resulta

Sa Britanya ay kailangan magbayad para makatulong sa gastusin

Sa kolonya ay hindi makatwiran dahil walang representasyon sila sa parlamento

Sugar act (1764)

Ano?

Buwis sa pag-aangkat ng asukal

Dahilan

Ang halaga ay kalahati lamang ayon sa napakasunduan

Ang kolektor ay nahahalughog ng pribadong bahayan para sa ilegal na produkto

Resulta

Pinalakas ang kapangyarihan ng Britanya lahan sa ilegal na pag-aangkat ng asukal

Navigation act

The Navigation Acts had several regulations: Colonists had to sell certain products (sugar, tobacco, indigo) only to England or English colonies. Any products sold or shipped to and from the colonies had to be shipped on British ships built in England or the 13 colonies.

Townshend act (1767)

Ano?

Nagsilbing pagpapatibay ng karapatang konstitusyonal ng Parlamento ng Great Britain na bumuo ng batas para sa kolonya.

Dahilan

Itaas ang regular buwis sa kolonya upang suportahan ang opisyal ng kolonya

Resulta

Napatupad sa kolonya ng Britanya

Boston Tea Party (1770)

> Nagkaroon ng **Boston Massacre** noong 1770 kung saan may 5 Amerikano ang nasawi at marami ang nasugatan.

- > Binawi ang Townshend Act dahil sa insidenteng ito.
- > Tinawag ng Boston **TEA PARTY** ay pagpapatapon ng mga kahon-kahon na tea sa dagat.

Ang Tea na dala ng British ay naging kompetensiya ng mga Amerikanong nagtitinda ng Tea. Inakyat nila ang barkong laman ay Tea at tinapon sa dagat sa pamumuno ng Samuel Adams at iba pang Amerikano.

Intolerable Act (1774)

Ano?

Batas sa pagsasara ng daungan dahil sa pagtapon ng kahon ng Tea sa dagat

Dahilan

Isang aksiyong kriminal ang ginawa ng Amerikanong na nagtapon ng Tea sa dagat

Resulta

Hindi bubuksan ang daungan hanggat hindi nababayaran ang ginawang krimen

Declaration of Independence (July 4, 1776)

Nilalaman ng Declarasyon: lahat ay may karapatan sa mata ng diyos, lehitimasyon ng pamahalaan ay galing sa mamamayan, maaring patalsikin ang pinuno ng mamamayan kung kinakailangan.

Patriot - rebolusyonaryo na nagsagawa ng mga pag-aalsa sa kolonya.

Loyalist o Tories- ay nanatiling tapat sa hari.

Common Sense - isang polverong pinamudmod ng mga Patriots na sinulat ni Thomas Paine na nilathala noong 1776.

Thomas Paine - ay radikal na English na dumayo sa America at nakipagsimpatiya sa mga patriots. Minungkahi niya na humiwalay sa Britain ang kolonya nito.

George Washington - isa sa pinuno ng 13 colonies, bumuo sila ng sandatahan at siya ang hinirang na pinuno nito

July 4, 1776 - Deklarasyon ng Kalayaan ay pinahayag ng Continental Congress na binubuo ng mga kinatawan ng 13 colonies.

Thomas Jefferson - ang may akda ng Deklarasyon

Benjamin Franklin - ang nagsangguni na makipag alyansa sa France ang 13 colonies.
Tinulungan sila ng France. Bilang regalo sa pagkapanalo ay niregalo nito ang rebulto na Liberty.

Treaty of Paris - kasunduan na kinikilala ng Britain ang kasarinlan ng 13 colonies.

Bunga

- > Kasunduan noong **1783**
- > Nilagdaan ng british ang kasunduan na nagwawakas sa digmaan at pagkilala sa us na bagong bansa
- > Isang aplikasyon ng mga ideya ng enlightenment
- > Nagbigay daan sa demokrasya sa North america
- > Pagpapasya ng taong bayan na nais nila para sa kanilang bayan at pinuno
- > Pagtatapos ng kolonyalismo sa hilagang america

Rebolusyong Pranses

DAHILAN NG HIMAGSIKANG PRANCES

1. Despotismo at ang kabulagsakan ng monarkiyang Bourbon
2. Ang kahabag-habag na kalagayan ng mga tao
3. Mapanghimagsik ng diwa ng mga Kathang Prances.
4. Himagsikang Amerikano
5. Pagkalugi ng pamahalaan

ESTATES GENERAL (KALAGAYANG PANLIPUNAN)

Binunuo ng mga tauhan ng simbahan. Binubuo ng 1% na populasyon at pag-aari ang 10% na lupain sa France. Nagbibigay ng 2% ng kita sa pamahalaan

Binubuo ng mayayamang maharlika. Binubuo ng 2 % ng populasyon at pag-aari ang 20% ng lupain sa France. Halos walang binabayarang buwis.

Mga ordinaryong mamamayan. Binubuo ng mga Bourgeoisie, manggagawa at magsasaka. Binubuo ng 97 % ng populasyon. Nagbabayad sila ng lahat ng uri ng buwis.

- 1.Tradisyunal Na Lipunan Noong 17th-18th Siglo.
2. Isang Absolute Monarchy Ito. Ang Hari Ang May Ganap Na Kapangyarihan
3. Suportado Ng Aristokrasya At Ng Simbahang Katoliko.

Ang **First at Second Estates** ang nagtatamasa ng pribelihiyo sa pamahalaan at lipunan

Third Estates - silang nagbabayad ng buwis, nahihirapan sa pinatutupad na polisiya, Marami ang nagugutom kung mara ang gastusin

DAHILAN NG REBOLUSYON

- Mahina ang hari sa pamunuan
- Marami ang gastusin sa pakikipagdigmaan.
- Magastos o maluho ang mga namumuno

- Naging tanyag ang mga manunulat noon na sina MONTESQUIEU, VOLTAIRE AT ROUSSEAU na sumulat ukol sa isang rebolusyon. Nakaimpluwensiya ito ng maraming tao na maghangad ng Kasarinlan isa na dito ang AMERICAN REVOLUTION at PHILIPPINE REVOLUTION
- Pumukaw din na ibagsak ang Monarkiyang Pranses dahil mali at maluhong pamumuhay nito.

SIMULA NG REBOLUSYON

- > Nagpatawag si Haring Louis XVI **noong 1789** ng pagpupulong ng Estates General upang pag-usapan ang paninigil ng bagong buwis.
- > Ginamit ng Third Estates ang pagpupulong upang hingiin ang mga reforma sa pamahalaan.
- > Tinanggihan ng Hari ang kahilingan at hindi pinapasok ang Third Estates noong **Hunyo 20, 1789** sa pagpupulong.
- > Nagtungo ang Third Estates sa tennis court para bumuo ng national assembly.

TENNIS COURT OATH

Panunumpa ng national assembly sa pagbuo ng bagong pamahalaan.

- Tinawag na tennis court oath ang pagpupulong dito dahil nangako ang mga kasapi ng national assembly na bubuo ng konstitusyon.
- Ang **NATIONAL ASSEMBLY** ay binuo upang tuluyang humiwalay sa hari at magtagtag ng bagong pamahalaan na batay sa konstitusyon.
- Tinangka ng hari na buwagin ang national assembly.

Nagtungo ang mga tao sa Bastille.

BASTILLE - ay isang kulungan para sa mga politikal na bilanggo noong Hulyo 14, 1789.

- > Dito sa Bastille nakatago ang mga pulbura, armas o baril.

Ang paglusob dito ay hudyat ng pagsisimula ng Reb. Pranses.

PAGBAGSAK NG BASTILLE

- Hudyat ng pagsisimula ng rebolusyong pranses.
- Lumaganap ang takot sa buong France sa pangyayari sa Bastille kaya tinawag ang yugtong iyon na "**Great Fear**"
- Sinalakay ng magsasaka ang mga lugar ng mayayaman at sinira nila ang mga ari-arian.
- Marami ang umalis sa France. Sinuko ang pribelihyo ng mayayaman.
- Nagwakas ang lumang rehimeng noong **Agosto 4, 1789** nang winakasan ng National assembly ang kanilang prebilihiyo.

Great Fear

- Kinilala ng National assembly ang "**Declaration of the Rights of the Man and of the Citizen**" na sinulat ni **Marquis de La Fayette**.
- Si **Marquis de La Fayette** ay naimpluwensiyan ng enlightenment.
- Nakasaad sa Declaration ang slogan na "LIBERTY, EQUALITY, FRATERNITY" (Liberté, Egalité, Fraternité)

ANG BAGONG REHIMEN

- Pinoklama ng National Assembly ang pamahalaan ng France bilang isang "**CONSTITUTIONAL MONARCHY**" nang mabuo ang unang saligang batas noong **Setyembre 1791**.
- Ang hari ay mamumuno batay sa sinasaad ng konstitusyon. May limitasyon na ang kanyang kapangyarihan.

Umusbong ang mga bagong Partidong Politikal pagkatapos ng pagkakaroon ng bagong sistema ng pamahalaan

- Radicals**
Hangarin na maitatag ang pamahalaang republika sa France at wakasan ang Monarkiya
- Conservatives**
Hangarin na manumbalik ang tradisyunal na gawain at ang lumang Rehimeng

Moderates

Hangarin na magkaroon ng mahinahon na pagbabago anuman ang uri ng pamahalaan ang maitatag

REIGN OF TERROR

Pagpatay sa mga taong may kasalanan sa pamamagitan ng guillotine.

GUILLOTINE

Ginagamit sa pagpaparusa sa mga nagkasala

Nagtagal ang rebolusyon.

Pinoklama ang France bilang Republika at winakasan ang Monarkiya.

Nilitis si Louis XVI sa salang pagtataksil sa bayan at hinatulan ng kamatayan.

Pagkatapos ng siyam na buwan ay sumunod na hinatulan ng kamatayan si Marie Antoinette.

JACOBIN

Isang pangkat ng mga *Radical*.

Sila ang nagpasimula ng Reign Of Terror.

Reign of terror ang pinakamarahas na yugto ng kasaysayan ng France.

→ Gumamit sila ng marahas na paggawad ng kaparusahan na "Guillotine"

May humigit-kumulang na **20,000** ang namatay dito.

Marami ang umalis ng France dahil sa kaganapan na ito.

LOUIS XVI - NAPARUSAHAN NG KAMATAYAN

Maximillien Robespierre

- > pinuno ng Jacobin.
- > Tinawag na "The Incorruptible".
- > Nagpasimuno ng Guillotine" na may humigit-kumulang na 20,000 katao ang ginawaran ng parusa.

MARQUIS DE LAFAYETTE

- > Naimpluwensiyan ng ideyang enlightenment.

> Sumulat ng Declaration of Rights of man and Citizen. Nakasaad sa declaration ang slogan na "Liberty, Equality Fraternity"

PAGWAWAKAS NG REIGN OF TERROR

Nagwakas ang yugto na ito nang matatay si Robespierre sa pamamagitan ng Guillotine sa salang pagtataksil.

DIRECTORY

- Ang naging pamahalaan pagkatapos tatusin ang reign of terror.
- Pinamunuan ng limang katao.
- Hindi nabigyan ng solusyon ng Directory ang mga suliranin sa France.

Pinamuan ito ni **NAPOLEON BONAPARTE** dahil sa kanyang military skills at leadership noon.

"China is a sleeping giant. let him sleep! For when he wakes, he will shake the world"

- Napoleon Bonaparte

Timeline

1795

- Pinatawag siya sa Paris upang ipagtanggol ang lungsod laban sa mga rebelde.

1799

- Pinalitan ni Napoleon ang Pamahalaang Pranses sa isang Coup d'etat" o 'stroke of State. Isang pamamaraan ng pag agaw sa kapangyarihan ng pamahalaan gamit ang pwersang militar or dahas.
- Pinilit niya na palitan ang pamumuno ng Directory" bilang isang diktaduryal na pamahalaan sa ilalim ng kanyang pamumuno. Nangako siya sa Pranses na pantay-pantay sa ilalim ng batas..
Inutos na bumuo ng Konstitusyon

1804

Pinalitan ni Napoleon ang Republika nang koronahan niya ang sarili bilang Emperor Napoleon

1805-1807

Nagkaroon ng magkakasunod na digmaan.

1. Labanan sa ULM
2. Labanan sa Austerlitz
3. Labanan sa Jena
4. Labanan sa Friedland
5. Labanan sa Trafalgar

Naging matagumpay lahat ang labanan. Rurok ng kanyang kapangyarihan ay mula sa 1810-1812

1806

- Economic Blockade ng France sa Britain
- Hinadlangan nito ang kalakalan ng Britain sa ibang dako ng Europe.
- Nagbigay daan sa pagsasagawa ng smuggling o ilegal na pagpasok ng mga produkto sa isang bansa.
- Nagpatas ng presyo ng ilang produkto sa Europe

1808

Pakikipaglaban ng France sa Spain. Tinawag na Guerilla Warfare o Peninsular War Tumagal na limang taon, nanalo ang Spain.

1810

- Lumusob ang hukbo ni Napoleon sa Russia.
- Pinakamalaking pagkakamali ni Napoleon.
- Tumanggi si Czar Alexander I, pinuno ng Russia na sumunod sa Continental System.
- Tutol ang Russia na ihinto ang pagbebenta ng butil sa Britain kaya't nilusob nito ang Russia.

1813

Nagkaroon ng GRAND ALLIANCE ang mga kaaway ng France ang Britain, Russia, Prussia, Austria, at Sweden.

Natalo ang France sa labanan sa Leizpig at nasakop ang France.

1815

- Nakatakas si Napoleon noong Feb 26, 1815 at bumalik sa France.
- Tinipon niya muli ang hukbo upang labanan ang Grand Alliance.
- Natalo sa **LABANAN SA WATERLOO** sa
- Belgium sa pamumuno ni Duke of Wellington.

1821

Ipinatapon si Napoleon sa St. Helena noong May 5, 1821.

1830

- Binalik bilang Monarkiya ang France pagkatapos mawala sa pamumuno si Napoleon.
- Pinatalsik ng Parisian si haring CHARLES X na pinalitan ni Louis-Philippe. Nangako siya bilang "CITIZEN KING" kasama ang chamber of Deputies, lehislatura,

1848

Pinatalsik dahil sa rebolusyon na nag SECOND REPUBLIC 1851

1870

- Nagwakas sa pamumuno si Napoleon III nang sumalakay sa France ang mga Aleman
- Nadakip si Napoleon.
- Itinatag muli ng France ang Ikatlong Republika na may bagong saligang-batas na kapangyarihan ay nasa kamay at halal ng mga mamamayan.

REFORMA NI NAPOLEON

- Binalik niya ang kaayusan ng France.

- Ginawang sentralisado ang pamahalaan, binago ang sistema ng pagbubuwis, ipinatupad ang kalayaan sa relihiyon, pinabuti ang edukasyon, ipinatayo ang Bangko ng France.
- **Napoleonic Code**- pinakamahalagang ambag, isang serye ng mga batas na nagbigay ng pantay na karapatan sa lahat ng mamamayan.
- Winakasan nito ang espesyal na pagtrato sa maharlika.

MGA PAGKAKAMALI NI NAPOLEON

1. **Continental system** - isang Economic blockage upang hadlangan ang Britain sa pakikipagkalakalan sa Europe.
2. Guerilla Warfare sa Spain. Guerilla ay salitang Spain na ang ibig sabihin ay "LITTLE WAR".
3. Paglusob sa Russia na nagsagawa ng Scorched-earth policy"

Sana Makatulong
-Arga

